

**«MAKTABGACHA TA'LIM KLASTERLARINI
TASHKIL ETISHNING ZAMONAVIY
TENDENSIYALARI: KORIJ TAJRIBASI»**

**XALQARO ILMIIY-AMALIY ANJUMAN
MATERIALLARI**

22.11.2023 yil

Kasimov Asror Abdulloevich. BOSHLANG‘ICH SINIF O‘QUVCHILARINING DARSDAN TASHQARI MASHG‘ULOTLAR JARAYONIDA IJODIY QOBILIYATLARINI RIVOJLANTIRISH	59
Xayrullayeva Dilnoza Nurmat qizi. BOSHLANG‘ICH SINIF DARSLARIDA ETNOPEDEGOGIKA NAMUNALARINING YORITILISHI	63
Nasimova Nasiba Qurbon qizi. MAKTABGACHA TA‘LIM YOSHDAGI BOLALARDA TAYANCH KOMPETENSIYALARNING SHAKLLANISHI VA KOMPETENSIYAGA ASOSLANGAN YONDASHUVNING AHAMIYATI	66
Jumayeva Habiba G‘aforovna. BOSHLANG‘ICH SINIF O‘QUVCHILARINING IJODIY QOBILIYATINI RIVOJLANTIRISHNING MAQSAD VA VAZIFALARI	67
Ergasheva Nilufar Erkin qizi. BOSHLANG‘ICH TA‘LIMDA PSIXOLOG KASBIY FAOLIYATINING ILMIY -NAZARIY METODOLOGIK MUAMMOLARI	71
Jo‘rayeva Zarina Muxtorovna. BOSHLANG‘ICH SINIF O‘QUVCHILARINI YOZUVGA O‘RGATISHNING METODIK ASOSLARI	73

3 – SEKTOR: MAKTABGACHA TA‘LIM KONSEPSIYASIDA XALQARO VA XORIJ TAJRIBALARIDAN FOYDALANISHDA KREATIV YONDASHUV .....

Nigmatova Mavjuda Maxmudovna, Qurbonova Dilnoza Sadriiddinovna, Sayfullayeva Mohinur Mustafoyevna. YEVROPA MAMLAKATLARIDA MAKTABGACHA TA‘LIM VA UNING AHAMIYATI.....	77
Mirzayeva Dilfuza Shavkatovna. TALABALAR IJODKORLIGINI RIVOJLANTIRISHDA ART-PEDAGOGIKANING AHAMIYATI	80
Umedjon To‘raqulovich Jumayev. MAKTABGACHA TA‘LIM TASHKILOTLARIDA BOLALARINING KREATIV TAFAKKURINI RIVOJLANTIRISH METODLARI.....	83
Rajabova Iroda Hamidovna, Nuriddinova Sevara, Bahriiddinova Gulnora. ATROF – OLAM BILAN TANISHTIRISH MASHG‘ULOTLARIDA MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARDA OILAGA NISBATAN MUNOSABATNI SHAKLLANTIRISH.....	85
Eshova Dilbar Shonazarovna. TASVIRIY FAOLIYAT- BADIY MADANIYATNI SHAKLLANTIRISH ASOSI.....	87
Oygul To‘raeva. MAKTABGACHA TALIMDA BOLALARNI TADBIRKORLIK FAOLIYATIGA YO‘NALTIRISHNING PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI.....	90
Barotova Dilnoza O‘tkir qizi. MAKTABGACHA TA‘LIM YO‘NALISHIDAGI BOLALARNING IJODIY QOBILIYATLARNI SHAKLLANTIRISH.....	94
Ergasheva Gulzoda Baxtiyorovna, Yo‘ldoshev Muhabbat Mahmanazarovna. MAKTABGACHA TA‘LIM YOSHDAGI BOLALAR IJODIY QOBILIYATLARINI SHAKLLANTIRISH	96
Fayzullayeva Nozima Nutfillo qizi. MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARGA HUQUQIY TARBIYA BERISHNING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI.....	98
Sharipova Maxbuba Baxshilloevna, Hamroyeva Lobar Olimjonovna. MAKTABGACHA TA‘LIM TASHKILOTIDA SAHNALASHTIRISH, O‘YIN FAOLIYATINI TASHKIL ETISH YO‘LLARI.....	102
Komilova Dilnoza Akram qizi. MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARGA TA‘LIM BERISHDA KOMPETENSIYAVIY YONDOSHUV	105
Yunusova Dilfuza Norboyevna. MAKTABGACHA TA‘LIM YOSHDAGI BOALARDA OG‘ZAKI NUTQ KO‘NIKMALARINI SHAKLLANIRISHNING AHAMIYATI.....	107
Sharipova Maxbuba Baxshilloevna, Ahrorova Aziza Anvar qizi. MAKTABGACHA TA‘LIM YOSHDAGI BOLALARNING IJODIY QOBILIYATLARI VA UNI SAMARALI RIVOJLANTIRISH OMILLARI.....	109
Musayeva Shoxsanam. MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARGA ESTETIK TARBIYA BERISHDA MUSIQANING O‘RNI.....	112
Камилова Гулмира Алимовна. МАКТАБГАЧА ЁШДАГИ БОЛАЛАРДА ЭКОЛОГИК МАДАНИЯТНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА КРЕАТИВ ЁНДАШУВ.....	114

birgalikda ushbu maqollarning ma'nosi o'rganiladi. Maqollarni o'rgatish tarbiyachidan katta tayyorgarlikni talab qiladi. Har bir darsga tayyorlanayotganda asar mazmuniga va unda ilgari surilgan g'oyaga mos maqol ustida ishlash va uni tarbiyalanuvchilarga qanday tushuntirishni rejalashtirib olish lozim. Xalq og'zaki ijodi tomonidan yaratilgan maqollarning mavzu doirasi keng va rang-barangdir. Ayniqsa, maqollar she'riyati va didaktizmi bilan qadimdan mashhur bo'lib, tematik jihatdan shu qadar boy, shu qadar keng, shu qadar rang-barangki, ularda ijtimoiy hayotning eng murakkab muammolaridan tortib oilaviy hayotning eng kichik urf-odatlarigacha, oliy axloqiy me'yorlardan tortib kishilar xarakteridagi mayda-chuyda nuqsonlargacha, falsafiy dunyoqarashdan tortib eng kichik jonivorlarning xususiyatigacha o'z in'ikosini topgan. Qisqasi tabiat va jamiyat hayotining biron-bir sohasi yo'qki, u maqollarda o'z aksini topmagan bo'lsin. Maqollar o'z navbatida pedagogika sohasida, ya'ni ta'lim va tarbiya jarayonida bizga eng kerakli, vaqt sinovidan o'tgan ishonchli manba bo'lib xizmat qiladi.

Xulosa qilib aytganda, maqollar nutq madaniyati, muomala, muloqat odobi masalasiga oidlarining o'zi ichki tasniflashda oz so'zlash, tinglash, sukut saqlash, shirinso'zlik, to'g'ri so'zlash, mushohadakorlik, Vatan, kasb-hunar, farzand tarbiyasi va hokozo mavzularni o'z ichiga oladi. Albatta, biz ulardan o'z o'rnida unumli va o'rinli foydalansak maqsadga muvofiq bo'lar edi.

Adabiyotlar ro'yxati:

1. Sharipova M. ЭПОСА" АЛПОМИШЬ"-ИСТОЧНИК НАРОДНОГО ВОСПИТАНИЯ, ВЕДУЩИЙ ПОКОЛЕНИЕ К СОВЕРШЕНСТВУ //ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (BUXDU. UZ). – 2022. – Т. 12. – №. 12.
2. SHARIPOVA M. B., MUSLIMOVA L. M. Q. XALQ DOSTONLARINI O'RGATISHNING AMALIY AHAMIYATI HAMDA DOLZARBLIGI ("ALPOMISH" DOSTONI MISOLIDA) //SCIENTIFIC PROGRESS. – 2021. – Т. 2. – №. 7. – С. 1130-1134.
3. SHARIPOVA M. B. XURSAND NURIDDINOVNA MIRZAYEVA XALQIMIZ MADANIYATINING HAYOTBAXSH SARCHASHMASI //SCIENTIFIC PROGRESS. – 2021. – №. 7.
4. SHARIPOVA M. B. GULSHODA FAZLIDDIN QIZI RAVSHANOVA QAHRAMONLIK DOSTONLARINING O'ZIGA XOSLIGI: MILLIY RUH VA AN'ANALAR //SCIENTIFIC PROGRESS. – 2021. – №. 7.
5. ШАРИПОВА М.Б., НЕЪМАТОВА Ш.Н. ФОРМИРОВАНИЕ ЭСТЕТИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ ВОСПИТАННИКОВ ДОШКОЛЬНЫХ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ УЧРЕЖДЕНИЙ // ВЕСТНИК МАГИСТРАТУРЫ. 2020. №3-3 (102). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/formirovanie-esteticheskoy-kultury-vospitannikov-doshkolnyh-obrazovatelnyh-uchrezhdeniy> (дата обращения: 07.10.2022).
6. Шарипова М. Б., Саьдуллаева М. Модульное обучение в системе образования //Вестник магистратуры. – 2019. – №. 4-3. – С. 72.

МАКТАБГАЧА ТА`ЛИМ YOSHDAGI BOLALARNING IJODIY QOBILİYATLARI VA UNI SAMARALI RIVOJLANTIRISH OMILLARI

Sharipova Maxbuba Baxshilloeyvna

Buxoro davlat universiteti, Maktabgacha ta'lim kafedrası o'qituvchisi

Ahrorova Aziza Anvar qizi

BuxDU, Maktabgacha ta'lim yo'nalishi talabasi

Annotatsiya: Bolalarda ilmiy dunyoqarashni shakllantirishda turli omillar turlicha ta'sir etadi. Bu omillar ichida ijodiy va matiqiy tafakkurni rivojlantirish eng asosiysi hisoblanadi. Zero, bolada tasavvur, tushunchalarning shakllanish jarayoni aynan maktabgacha ta'lim muassasasidan

boshlanadi va bu davr dunyoqarashni shakllanishning mazmunini hajm jihatidan eng salmoqli bosqichdir. Shuning uchun ham tushuncha va tasavvurlarni shakllantirishda maktabgacha yoshidagi davri asosiy davr hisoblanadi.

Kalit soʻzlar: *Ijodiy qobiliyatlar, ijodkorlik, tasavvur, qobiliyat, mantiqiy fikrlash, tafakkur.*

Аннотация: *Разные факторы поразному влияют на формирование научного мировоззрения детей. Среди этих факторов наиболее важным является развитие творческого и математического мышления. Ведь процесс формирования воображения и понятий у ребенка начинается еще в дошкольном учреждении, и этот период является важнейшим этапом по содержанию формирования мировоззрения. Поэтому дошкольный период является ключевым периодом в формировании понятий и представлений.*

Ключевые слова: *Творческие способности, креативность, воображение, способность, логическое мышление, мышление.*

Abstract: *Different factors have different effects on the formation of children's scientific outlook. Among these factors, the development of creative and mathematical thinking is the most important. After all, the process of formation of imagination and concepts in a child begins in the preschool institution, and this period is the most important stage in terms of the content of the formation of worldview. Therefore, the preschool period is a key period in the formation of concepts and ideas.*

Key words: *Creative abilities, creativity, imagination, ability, logical thinking, thinking.*

Maktabgacha taʼlim muassasalarida yaratilgan shart sharoitlar, ushbu tizim uchun zarur boʻlgan zamonaviy texnologiyalar, didaktik materiallar va oʻyinchoqlar bilan muntazam taʼminlanib borishining davlat nazoratida boʻlishi kishini quvontiradi. Maqsad esa bitta bolalarni barkamol tarzda voyaga yetkazish ularni maktab taʼlimiga tayyorlash samaradorligini oshirishdir. Maktabgacha yosh - bu oʻzini yorqin ifoda etish, ijodiy qobiliyatlarni namoyon qilish, bolaning ijodkorligini rivojlantirish uchun eng qulay davr hisoblanadi. Bugungi kunda MTT tarbiyachilarining eng ustuvor vazifalaridan biri “Ijodkor bolani” tarbiyalashdir. Bu jarayon qanchalik erta boshlansa samarasi shunchalik barvaqt namoyon boʻladi va bolaning butun hayotiga ijobiy taʼsir qiladi. Ijodkorlik yangi tadqiqot predmeti emas. Biroq, ilgari jamiyatda odamlarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishga alohida ehtiyoj yoʻq. edi. Isteʼdodlar oʻz-oʻzidan paydo boʻldi, adabiyot va sanʼat durdonalari, ilmiy kashfiyotlar, ixtirolar yaratildi va shu bilan rivojlanayotgan insoniyat madaniyati ehtiyojlarini qondirdi. Bizning davrimizda vaziyat tubdan oʻzgardi. Ilmiy-texnika taraqqiyoti davrida hayot tobora rang-barang va murakkablashib bormoqda. Bu esa odamdan qoliplashgan odatiy harakatlarni emas, balki harakatchanlikni, fikrlashning moslashuvchanligini, tez yoʻnaltirilganligini va yangi sharoitlarga moslashishini, katta va kichik muammolarni hal qilishda ijodiy yondashuvni talab qiladi. Zamonaviy dunyoda insonning ijodiy qobiliyatlari uning intellektining eng muhim qismi sifatida tan olinishi kerak. Insoniyat tomonidan toʻplangan madaniy qadriyatlar odamlarning ijodiy faoliyati natijasidir. Kelajakda insoniyat jamiyatining qay darajada rivojlanishini yosh avlodning ijodiy salohiyati belgilab beradi. Tarbiyachi pedagoglar taqlid qilish ijodkorlikni shakllantirishning asosiy mexanizmi ekanligini unutmashligi kerak. Bu shuni anglatadiki, bolaning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish uchun unga yaqin odamlar orasida bola oʻzini tanitadigan ijodiy shaxs boʻlishi kerak. Bola uchun ijodiy xulq-atvor namunasi sifatida nafaqat ota-onalar (yoki ota-onalardan biri), balki boshqa kattalar ham (oʻqituvchilar, oila doʻstlari va boshqalar) harakat qilishlari mumkin. Agar bolalar uchun ota-onalar koʻproq ijodiy xususiyatlarga ega boʻlgan "ideal qahramon" boʻlsa, ayniqsa samarali boʻladi. Aslini olganda “Ijodkorlik” - bu har xil turdagi ijodiy faoliyatning muvaffaqiyatini belgilaydigan shaxsning individual fazilatlarini. Maktabgacha yoshdagi bolalarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish boʻyicha mashgʻulotlar bolaning shaxsini shakllantirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Ushbu sohada olimlar va psixologlar tomonidan olib borilgan barcha tadqiqotlar, ijod qobiliyatiga ega boʻlgan bolalarning yanada barqaror ruhga ega ekanligi, ular bilan muloqot qilish va doʻstona munosabatda boʻlishlarini isbotlaydi. Kichik yoshda, kompleks rivojlanishga, yaʼni maktabgacha yoshdagi bolalarning adabiy, badiiy va musiqiy qobiliyatlarini rivojlantirishga alohida eʼtibor berish tavsiya etiladi. Ijodkorlik koʻplab fazilatlarining birlashuvidir. Psixologlar ijodkorlikning tarkibiy qismlari quyidagilardan iborat deb hisoblashadi:

1. Muammoni boshqalar ko'rmaydigan joyda ko'rish qobiliyati.
2. Aqliy operatsiyalarni yiqitish, bir nechta tushunchalarni bitta bilan almashtirish va axborot nuqtai nazaridan tobora ko'proq sig'imga ega bo'lgan belgilarni qo'llash qobiliyati.
3. Bir masalani yechishda olingan ko'nikmalarni boshqa masalani yechishda qo'llash qobiliyati.
4. Voqelikni qismlarga ajratmasdan, yaxlit holda idrok etish qobiliyati.
5. Uzoq tushunchalarni osongina bog'lash qobiliyati.
6. Xotiraning kerakli vaqtda kerakli ma'lumotni berish qobiliyati.
7. Fikrlashning moslashuvchanligini ko'rsating.
8. G'oyalarni yaratish qulayligi.
9. Yangi nostandart g'oyalarni yaratish qobiliyati, ijodiy fikrlashni rivojlantirish.
10. Faoliyatingizning "mahsulotingizni" yaxshilash qobiliyati.
11. Turli xil fikrlarni ifodalash qobiliyati.
12. Asl g'oyani yaxshilash uchun tafsilotlarni takomillashtirish qobiliyati. Qobiliyatlarni shakllantirish haqida gapirganda, bolalarning ijodiy qobiliyatlarini qaysi yoshda rivojlantirish kerakligi masalasiga to'xtalib o'tish kerak. Psixologlarda ijodiy qobiliyatlarni juda erta yoshdan boshlab rivojlantirish kerak degan faraz mavjud. Bu gipoteza fiziologiyada o'z tasdig'ini topadi. Bolaning miyasi ayniqsa tez o'sadi va hayotining birinchi yillarida "pishadi". Bu kamolot, ya'ni miya hujayralari sonining o'sishi va ular orasidagi anatomik bog'lanishlar mavjud tuzilmalar ishining xilma-xilligi va intensivligiga ham, yangilarining shakllanishiga atrof-muhit tomonidan qanchalik rag'batlantirilishiga bog'liq. Psixologik nuqtai nazardan, maktabgacha yoshdagi bolalik ijodiy qobiliyatlarni rivojlantirish uchun qulay davr hisoblanadi, chunki bu yoshda bolalar o'ta izlanuvchan, ularda atrofda dunyoni o'rganishga intilish kata bo'ladi. Bolalar ijodiy qobiliyatini rivojlantirish uchun asos - bu birinchi navbatda erkinlikdir. Ota-onalar bolani majburlamasliklari kerak. Bu borada muvaffaqiyatga erishish uchun sabrtoqat va muayyan taktika talab etiladi - ota-ona bolaning fikrini tinglashi, har qanday ijodiy faoliyatga bo'lgan qiziqishini rag'batlantirishi kerak. Ota-onalar va o'qituvchilar qiziquvchanlikni rag'batlantirish, ularga bilim berish, turli tadbirlarga jalb qilish orqali bolalar tajribasini kengaytirishga hissa qo'shadilar. Tajriba va bilimlarni to'plash kelajakdagi ijodiy faoliyat uchun zaruriy shartdir. Bundan tashqari, maktabgacha yoshdagi bolalarning fikrlashlari katta yoshdagi bolalarnikiga qaraganda ancha erkindir. Bolalar ijodkorlikni namoyon qilishi uchun ularga ushbu xususiyatlarning barchasi birlashtirilishi kerak. Bizga ma'lumki maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolalar ijodkorligini rivojlantirish bo'yicha turli mashg'ulotlar tashkil qilinib bolalar ijodiy fikrlashga yo'naltiriladi. Ushbu berilgan bilimlar asosida kata maktabgacha yoshdagi bolalar quyidagi ko'nikmalarga ega bo'lishlari lozim. «Ijodkorlik» sohasidagi o'quv-tarbiyaviy faoliyat yakuniga etganidan so'ng 6-7 yoshli bola:
  - san'at va madaniyatga qiziqish namoyon qiladi;
  - milliy an'analarni qadrlaydi va ularni kundalik hayotning bir qismi sifatida idrok etadi;
  - san'atning muayyan turini afzal ko'rishini mustaqil ravishda ifodalaydi;
  - olingan bilim va ko'nikmalardan turli hayotiy vaziyatlarda o'z ijodiy rejalarini tuzish va tatbiq qilish uchun foydalanadi;
  - insonning dunyoni o'zgartirishdagi yaratuvchanlik rolini tushunadi
 Bolaning ijodkorligini nafaqat maxsus darslarda rivojlantirish mumkin. Balki bolalarning tasavvurini rivojlantirish uchun maktabgacha yoshdagi bolalarning asosiy faoliyati bo'lgan o'yin ham katta ahamiyatga ega. O'yin orqali ijodiy qobiliyatlarni rivojlantirish eng yaxshisidir. Aynan o'yinda bola ijodiy faoliyatning birinchi qadamlarini qo'yadi. Kattalar nafaqat bolalar o'yinini tomosha qilishlari, balki uning rivojlanishini boshqarishlari, boyitishlari, o'yinga ijodiy elementlarni kiritishlari kerak. Bundan tashqari, ijodiy qobiliyatlarni rivojlantirish uchun bolalar bilan bo'sh vaqtlarida o'ynash mumkin bo'lgan maxsus o'yinlar mavjud. B.N. Nikitin. O.M. Dyachenko, N.E. Veraksa tomonidan ishlab chiqilgan qiziqarli o'quv o'yinlar buning yorqin isboti hisoblanadi. Bola fantaziyasini uning ijodiy fikrlashini rivojlantirishning yana bir yorqin manbai ertakdir. Bolalarning tasavvurini rivojlantirish uchun pedagoglar foydalanishi mumkin bo'lgan ko'plab ertak usullari mavjud. Ular orasida: ertakni «buzib ko'rsatish», teskari yo'nalishda ertak o'ylab topish, ertakning davomini o'ylab topish, ertakning oxirini o'zgartirish. Siz bolalar bilan ertak yozishingiz mumkin.

XULOSA. Hozirgi globallashuv davrida innovatsiyon texnika va texnologiyalar rivojlangan davrda bolalarning fikrlash doirasi hamda ularning ijodiy qobiliyatlari ham kengayib bormoqda. Bolalarning ijodiy qobiliyatlari va fikrlashlarini rivojlantiruvchi bir qator yangi dasturlar joriy etilmoqda. Jumladan: Mental arifmetika san'at va aql idrokni rivojlantiruvchi dasturdir. Ushbu dastur yordamida bolalar nafaqat o'qishda muvaffaqiyatga erishadilar, balki hayot motivatsiyasiga ega bo'lib, ijodiy qobiliyatlari kengaymoqda. Mnemonika usuli ham tezkor xotira va ijodiy fikrlash tezligini rivojlantiruvchi dasturdir. Zamonaviy ota-onalar va o'qituvchilar o'zlariga birinchi navbatda bolani ijodiy rivojlantirish vazifasini qo'yдилar. Bunday qobiliyatlarni rivojlantirishga katta e'tibor beriladi. Shu sababli, ko'pincha o'quv dasturlarida maktabgacha yoshdagi bolalar uchun TRIZ dan foydalanish va shu jarayonga asoslangan mashg'ulotlarni tashkil qilish muhim bir jarayon bo'lib hisoblanmoqda. Ushbu tizimga asoslangan o'yinlar va vazifalar faol ijodiy fikrlashni rivojlantirishga yordam beradi, shuningdek, bolalar va kattalar uchun ijodiy shaxsni shakllantirish jarayonini yanada hayajonli qiladi. Yuqorida aytilganlarning barchasidan xulosa qilishimiz mumkinki, maktabgacha yosh ijodiy qobiliyatlarni rivojlantirish uchun ajoyib imkoniyatlar yaratadi. Ijodiy qobiliyatlarning tarkibiy qismlari masalasi bo'yicha turli nuqtai nazarlarni tahlil qilgandan so'ng, xulosa qilishimiz mumkinki, ularni aniqlashga bo'lgan yondashuvlar farqiga qaramay, tadqiqotchilar bir ovozdan ijodiy tasavvur va ijodiy fikrlash sifatini ijodiy qobiliyatlarning muhim tarkibiy qismlari sifatida ajratib ko'rsatishadi. Shundan kelib chiqib, bolalarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishning asosiy yo'nalishlarini aniqlash mumkin

- tasavvurni rivojlantirish;
- ijodkorlikni shakllantiruvchi tafakkur sifatlarini rivojlantirish.

Bolalarning ijodiy rivojlanishining muhim sabablaridan biri ularning ijodiy qobiliyatlarini shakllantirish uchun qulay shart-sharoitlarni yaratishdir.

Adabiyotlar ro'yxati:

1. PQ-3261 09.09.2017 Maktabgacha ta'lim tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risidagi qaror.
2. "Maktabgacha pedagogika" F.R. Qodirova, Sh.Q. Toshpo'latova, N.M. Kayumova, M.N. A'zamova. Shin A.V., Mirziyoyeva Sh.Sh., Grosheva I.V, T. 2019
3. Shaxsga yo'naltirilgan yondashuv asosida ta'lim jarayonini rejalashtirish. Shin A.V., Mirziyoyeva Sh.Sh., Grosheva I.V, T.2020
4. O'yin orqali ta'lim olish. Shin A.V., Mirziyoyeva Sh.Sh., Grosheva I.V, T.2020
5. S.X. Jalilova, S.M. Aripova "Maktabgacha yoshdagi bolalar psixologiyasi" Toshkent 2017
6. Z. Nishonova, G. Alimova "Bolalar psixologiyasi va uni o'qitish metodikasi" Toshkent 2006
7. Doniyorov, A., & Karimov, N. (2020). An incomparable book of a great scholar. Bulletin Social-Economic and Humanitarian Research, (8), 63-71

MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARGA ESTETIK TARBIYA BERISHDA MUSIQANING O'RNI

Musayeva Shoxsanam
Buxoro davlat universiteti
maktabgacha ta'lim yo'nalishi
9-7MTS-20 guruh talabasi

Annotatsiya: Ushbu maqolada musiqaning inson ruhiyatiga ta'siri tugallanmas imkoniyatlari haqida, MTTlarda, musiqa mashg'ulotlarini maqsadga muvofiq tarzda uyushtirish, yosh avlodning ichki dunyosini boyitish va san'atni to'g'ri tushunishidagi samarali metodlar ko'rsatilgan.

Kalit so'zlar: Maktabgacha ta'lim, musiqa, estetika, faoliyat, imkoniyat, ta'sir, maqsad.

Musiqaning inson ruhiyatiga ta'sir qilishining tugallanmas imkoniyatlari haqida [qadimdan musiqashunoslar](#), mutafakkirlar va olimlar diqqatini o'ziga tortgan. Faylasuflar, psixologlar,